

Claire Kendal

Mijn boek van jou

Uit het Engels vertaald door Anne Marie Koper

VAN HOLKEMA & WARENDORF

Oorspronkelijke titel: *The Book of You*
Vertaling: Anne Marie Koper
Omslagontwerp: Wil Immink Design en HarperCollins Publishers
Omslagfoto man: Lee Avison | Arcangel Images
Omslagfoto vrouw: Clarissa Costa | Trigger Images
Auteursfoto: Eamonn McCabe
Opmaak: ZetSpiegel, Best

NUR 305
ISBN 978 90 00 32965 6
ISBN 978 90 00 32966 3 (e-boek)

© 2014 Claire Kendal
© 2014 Nederlandstalige uitgave: Van Holkema & Warendorf, onderdeel
van samenwerkende uitgeverijen Meulenhoff Boekeriej
Eerste druk 2014
Oorspronkelijke uitgave: HarperCollins Publishers

www.boekeriej.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vee-
veelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zon-
der voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op
grond van artikel 16 Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni
1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985,
Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wette-
lijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht
(Postbus 3060, 2130 KB, Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeel-
te(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatie-
werken dient men zich tot de uitgever te wenden.

Week 1

Het danseresje

Maandag

Maandag 2 februari, 7.45 uur

Jij bent het. Natuurlijk ben jij het. Jij bent het altijd. Iemand probeert me in te halen, ik draai me om en zie jou. Ik wist dat jij het was, maar toch glijd ik uit op de bevroren sneeuw. Ik krabbel weer op. De knieën van mijn panty zijn nat geworden. Mijn wanten zijn doorweekt.

Ieder verstandig mens zou thuisblijven op zo'n koude ochtend als hij de keuze had, maar jij niet. Jij bent buiten een wandelingetje aan het maken. Je steekt een arm naar me uit om me te ondersteunen en vraagt of alles in orde is, maar ik doe een stap opzij zonder mijn evenwicht te verliezen.

Ik weet dat je me in de gaten hebt gehouden vanaf het moment dat ik het huis verliet. Ik kan het niet laten om je te vragen wat je hier doet, hoewel ik weet dat je geen eerlijk antwoord zal geven.

Je oogleden trillen weer. Daar heb je last van als je zenuwachtig bent. 'Ik was gewoon aan het wandelen, Clarissa.' Doet er niet toe dat je in een dorp tien kilometer verderop woont. Je lippen zijn wit weggetrokken. Je bijt erop om de doorbloeding te stimuleren alsof je weet dat ze de weinige kleur die ze normaal gesproken hebben, hebben verloren. 'Je gedroeg je vreemd op het werk vrijdag, Clarissa, door uit het gesprek weg te lopen. Iedereen had het erover.'

Ik word helemaal gestoord van het feit dat je de hele tijd mijn naam zegt. Ik heb een hekel aan jouw naam gekregen. Ik probeer

hem uit mijn gedachten te weren, alsof ik je op die manier uit mijn leven kan verbannen. Maar hij sluipt telkens weer naar binnen. Dringt zich ongewenst aan me op. Net zoals jij. Keer op keer.

Je loopt als een hondje achter me aan. Altijd en overal.

Je laat je niet afschrikken door mijn zwijgen. 'Je hebt het hele weekend de telefoon niet opgenomen. Je hebt maar één van mijn sms'jes beantwoord en dat was geen aardige reactie. Waarom waag je je buiten op een ochtend als deze, Clarissa?'

Ik denk alleen maar aan de korte termijn. Ik moet van je af zien te komen. Ik moet ervoor zorgen dat je ophoudt me naar het station te volgen om te weten te komen waar ik heen ga. Je negeren heeft niet het gewenste effect. Het advies uit de folders werkt niet in de praktijk. Ik vraag me af of er wel een probaat middel tegen jou is.

'Ik voelde me niet lekker.' Ik lieg. 'Daarom ging ik vrijdag eerder weg. Ik heb om acht uur een afspraak bij de dokter.'

'Je bent de enige vrouw die ik ken die er zelfs als ze ziek is mooi uitziet.'

Ik begin me echt misselijk te voelen. 'Ik heb koorts. Ik heb de hele nacht overgegeven.'

Je brengt je hand naar mijn wang alsof je wilt controleren of ik warm aanvoel en ik deins achteruit.

'Ik ga wel met je mee.' Je arm hangt nog in de lucht, als aandenken aan een verkeerd gebaar. 'Je hoeft het niet alleen te doen.' Je laat demonstratief je arm met een klap tegen je lichaam vallen.

'Ik heb je niet nodig.' Mijn woorden klinken niet overtuigend.

'Laat me voor je zorgen, Clarissa. Het vriest. Je zou helemaal niet buiten moeten zijn en je haar is nat. Dat kan niet goed voor je zijn.' Je haalt je telefoon tevoorschijn. 'Ik bel een taxi.'

Weer heb je me in het nauw gedreven. Er staat een zwart ijzeren hek achter me, waardoor ik niet nog verder van je af kan gaan staan. Ik wil niet uitglijden en door de opening vallen: er is een meter hoogteverschil met de weg beneden. Ik doe een stap opzij,

maar je torent nog steeds boven me uit. Je ziet er zo groot uit in je dikke grijze jas.

De zoom van je spijkerbroek is nat van de sneeuw: jij zorgt ook niet goed voor jezelf. Je neus en oren zijn rood en ruw van de bittere kou. Vermoedelijk zijn de mijne dat ook. Je bruine haar hangt slap, hoewel je het waarschijnlijk net hebt gewassen. Je streng samengeperste lippen verslappen nooit.

Je besluipingen zijn meelijwekkend, hoe ik me er ook tegen probeer te wapenen en hoe erg ik ook van je walg. Jij komt ook slaap tekort. Het druist in tegen mijn manieren om onaardig te zijn, zelfs tegen jou. Bovendien ga je toch niet weg als ik nu bot tegen je doe. Ik weet zeker dat je me zult volgen alsof er niks aan de hand is en dat is het laatste wat ik wil.

Je duwt op de toetsen van je telefoon.

‘Niet doen. Niet bellen.’ Je vingers stoppen even door de felheid van mijn stem. ‘De dokter is vlakbij,’ zeg ik ter verduidelijking. ‘Ik stap niet bij jou in de taxi.’

Je duwt op het rode knopje en laat je telefoon weer in je zak glijden. ‘Schrijf je vaste nummer voor me op, Clarissa. Dat ben ik volgens mij kwijtgeraakt.’

We weten allebei dat ik het je nooit heb gegeven. ‘Ik heb het opgezegd. Ik heb nu alleen nog maar een mobiel nummer.’ Meer leugens. Ik zeg in stilte een dankgebedje voor het feit dat je mijn nummer niet ergens hebt gevonden en genoteerd toen je in mijn appartement was. Ik verbaas me erover dat je die kans hebt laten lopen. Je kunt jezelf waarschijnlijk wel voor de kop slaan. Maar je had het toen te druk met andere dingen.

Ik wijs naar de heuvel. ‘Bovenlangs is een mooie wandeling.’ Ik speel in op je verlangen om het me naar mijn zin te maken, een gemene zet, maar ik ben wanhopig. ‘Het is een van mijn favorieten, Rafe.’ Het duurt net iets te lang voordat ik je naam kan uitbrengen, maar ik doe het en dat valt je duidelijk op. Het komt niet in je op dat ik je het alleen maar als een zoethoudertje heb toegeworpen, in de hoop dat je daardoor weggaat.

‘Ik zal het een keer proberen, als ik je daarmee een plezier doe, Clarissa. Ik wil je alleen maar gelukkig maken, dat weet je. Sta me dat toch toe.’ Je probeert te glimlachen.

‘Dag, Rafe.’ Ik dwing mezelf om je naam weer te zeggen en wanneer je glimlach breder en echter wordt, verbaas ik me er met een licht schuldgevoel over dat zo’n simpel trucje effect heeft.

Terwijl ik amper kan geloven dat ik aan je ben ontsnapt, loop ik de heuvel af en kijk af en toe achterom om te zien of de afstand tussen ons echt groter wordt. Elke keer kijk je terug en steek je je hand op, zodat ik met tegenzin moet terugzwaaien.

Voortaan zal ik ’s ochtends een taxi naar het station nemen en uit het raam kijken om zien of je me niet volgt. De volgende keer dat ik je tegenkom, denk ik aan de lange termijn en volg ik het advies uit de folders. Ik zal niet met je praten of ik zal je voor de zoveelste keer – in niet mis te verstane bewoordingen – vragen om me met rust te laten. Zelfs mijn moeder zou vinden dat slechte manieren in deze situatie gerechtvaardigd zijn. Niet dat het in me op zou komen mijn ouders over jou te vertellen. Ze zouden zich maar ongerust maken.

Ik sta te klappertanden op het perron, bang dat je opeens zult opduiken terwijl ik naar de verontschuldigende omroepberichten luister over vertragingen door het slechte weer.

Ik leun tegen de muur en schrijf zo snel als ik kan in mijn nieuwe notitieboekje. Het zijn mijn eerste aantekeningen. Het is een klein opschrijfboekje zodat ik het altijd bij me kan hebben, zoals in de folders werd geadviseerd. De pagina’s zijn gelinieerd en gebonden met een spiraalband. De kaft is matzwart. De mensen van de hulplijn zeiden dat ik een volledig verslag moest maken. Ze zeiden dat ik niets mocht vergeten en dat ik moest proberen na elk incident alles zo snel mogelijk op te schrijven, hoe klein ook. Maar jouw incidenten zijn nooit klein.

Ik sta zo hard te rillen dat ik er spijt van heb dat ik mijn haar niet heb droog geföhnd. Ik ben de deur uit gerend om niet te laat te komen, nadat ik me had verslapen – door nare dromen over

jou. Ik had achteraf gezien genoeg tijd gehad om het te föhnen, maar dat kon ik niet zo goed inschatten als ik jou kan inschatten. Mijn haar voelt aan als een toverstaf van ijs die de kou via mijn huid naar mijn bloedvaten geleidt, een betovering die mijn lichaam tot op het bot befrist.

Er moest een wereld zonder hem bestaan en ze dacht dat ze die eindelijk was binnengestapt. Er hingen portretten van streng kijkende rechters aan de muur tegenover de marmeren trap. Terwijl ze naar de eerste verdieping liep, had Clarissa het gevoel alsof ze naar haar keken. Maar ze hoopte dat dit een plek was waar ze niet werd bespied, een plek waar ze hem buiten kon houden.

Ze liet de rechtbankmedewerker haar paspoort en oproepformulier zien en ging daarna in een van de blauw gestoffeerde stoelen zitten. Het was aangenaam warm in de ruimte. Haar tenen ontdooiden. Haar haar droogde op. Het was een magische plek, buiten zijn blikveld. Alleen juryleden hadden er toegang en die moesten een code intoetsen voordat ze naar binnen konden.

Ze schrok van het gekraak van de microfoon van de rechtbankmedewerker. 'Willen de volgende personen zich begeven naar de jurytribune voor het twee weken durende proces dat begint in rechtszaal zes?'

Twee volle weken in de veilige haven van een rechtszaal. Twee volle weken weg van haar werk en van hem. Haar hart klopte snel in de hoop dat ze haar naam zouden omroepen. Ze zakte teleurgesteld terug in haar stoel toen haar naam niet kwam.

Rond lunchtijd dwong ze zichzelf om de veilige omgeving van de rechtbank te verlaten. Ze had een beetje frisse lucht nodig. Ze stond even aarzelend buiten de draaideur en keek naar weerszijden de straat in. Ze was bang dat hij zich had verstopt tussen twee schoonmaakbusjes die een paar meter verderop waren geparkeerd. Met ingehouden adem dook ze er snel langs. Toen ze

zag dat hij niet tussen de bumpers gehurkt zat, haalde ze opgelucht adem.

Ze liep over de markt en keek naar werknemers uit de omgeving die een gezonde of een exotische lunch bij een van de kraampjes kochten en wierp een snelle blik op een groep advocaten die aan een grote tafel in een duur Italiaans restaurant zaten.

Ze keek over haar schouder en glipte de vertrouwde omgeving van een naaiwinkel binnen. Zoals gewoonlijk trokken de kinderstoffen haar aandacht. Zeemeerminnen zweefden achteloos rond, gevolgd door kleine betoverde meisjes: ze zag een folkloristisch peuterjurkje voor zich met afwisselend banen van paarse en roze stof.

Henry zou het verschrikkelijk hebben gevonden. Te zoet. Sentimenteel. Te schattig. Niet origineel. Effen kleuren zijn beter, zou hij hebben gezegd. Misschien was het maar goed dat ze uit elkaar waren gegroeid toen bleek dat ze samen geen kind konden krijgen.

Ze stapte op het garenrek af en zocht vervolgens in haar tas naar een stukje mosgroen katoen met karmijnrode bloemetjes. Ze vond het lapje, koos de kleur die het best bij de ondergrond paste en liep met twee klosjes naar de kassa.

‘Wat gaat u maken?’ vroeg het meisje.

Clarissa zag oogleden trillen onder lichtbruine wenkbrauwen, een blik waaraan ze niet kon ontsnappen, lippen waar het koekekspuug vanaf droop: flashbacks van die ene nacht met Rafe.

Ze wilde hem uitdrijven. ‘Nieuw beddengoed,’ zei ze.

Het zou heerlijk aanvoelen op haar huid. En ze voelde een onverwachte nieuwsgierigheid opwellen naar wie er ooit met haar onder de karmijnrode bloesem zou liggen.

Maandag 2 februari, 14.15 uur

Ik probeer het verhaal te reconstrueren. Ik probeer de gaten op te vullen. Ik probeer me de dingen te herinneren die je hebt gedaan voordat ik vanochtend alles begon bij te houden. Ik wil geen

enkel bewijs vergeten – dat kan ik me niet veroorloven. Maar dat dwingt me om alles nog een keer door te maken. Daardoor blijf ik met je bezig, wat ik eigenlijk niet wil.

Maandag 10 november, 20.00 uur (drie maanden geleden)

Dit is de avond dat ik de grote vergissing bega om met je naar bed te gaan. Ik ben in de boekwinkel. De winkel is speciaal geopend voor de presentatie van je nieuwe boek over sprookjes. Er zijn maar een paar collega's van je vakgroep Engels komen opdagen. Aangespoord door mijn aanwezigheid fluisteren ze venijnige dingen over Henry. Ik doe alsof ik het niet hoor terwijl ik boeken oppak en zogenaamd bestudeer, hoewel de letters voor mijn ogen dansen en er net zo goed Chinees had kunnen staan.

Ik snap nog steeds niet waarom ik ben gekomen of wat me bezielt om de rode en witte wijn die je me opdringt door elkaar te drinken. Waarschijnlijk eenzaamheid en verdriet: Henry is net van Bath naar Cambridge verhuisd voor de leerstoel die hij al zijn hele leven probeert te bemachtigen. Medelijden speelt ook een rol: je hebt me drie uitnodigingen gestuurd.

Ik kan niet weg voordat je lezing is afgelopen. Uiteindelijk ga ik op de achterste rij zitten en luister naar hoe je voorleest uit het hoofdstuk 'De beproeving van de trouwe bruid'. Als je klaar bent stelt het handjevol collega's beleefd vragen. Ik ben geen academicus, ik zeg niets. Zodra het lauwe applaus wegsterft, zigzag ik naar de uitgang. Onderweg hou je me tegen en smeekt me om nog even te blijven. Ik glip naar boven naar de kunstafdeling en ga met een boek over Munch op de smoezelige beige vloerbedekking zitten. Ik blader naar *De kus*, een vroege versie waarop de geliefden naakt zijn afgebeeld.

Ik schrik als jouw schaduw op de pagina valt en je stem de stilte op de eerste verdieping verbreekt. 'Als ik je niet was gaan zoeken, zat je hier vannacht ingesloten.' Je staat licht over me heen gebogen en kijkt me vanuit de hoogte glimlachend aan.

Ik sla Munch snel dicht en zet het weg. ‘Volgens mij was dat helemaal niet zo erg geweest, een nachtje met de kunstenaars doorbrengen.’ Ik zwaai met jouw zware boek als een actrice die te veel gebruikmaakt van haar rekvisieten. Ik voel het in mijn pols. ‘Het is fantastisch. Wat aardig van je om me een exemplaar te geven. En je hebt prachtig voorgelezen. Ik vond de passage die je had uitgekozen erg mooi.’

‘Ik vond het schilderij dat je had uitgekozen erg mooi, Clarissa.’ Met je ene hand zet je je overvolle aktetas neer terwijl je in je andere hand twee glazen wijn recht probeert te houden.

Ik lach. ‘Zit er een lijk in die tas?’

Je ogen schieten naar het slotje, alsof je wilt controleren of het wel goed dichtzit. Het komt op me over alsof je geheimen hebt die je niet wilt prijsgeven. Maar jij moet ook lachen. ‘Alleen maar boeken en papieren.’ Je strekt je arm uit. ‘Kom uit je verstopplek. Ik zal je naar huis brengen. Het is te donker om nog alleen over straat te gaan.’

Ik pak je hand en laat me door je optrekken. Je laat mijn hand niet los. Voorzichtig trek ik hem terug. ‘Ik red me wel. Moet je niet naar een diner, professor?’

‘Ik ben geen professor.’ Je ooglid trilt. Het trilt een paar keer achter elkaar, alsof er een vliegje in je oog zit. ‘Henry heeft de baan gekregen in het jaar waarin ik ook solliciteerde. Ik maakte weinig kans tegen een bekroond dichter. Dat hij hoofd van de vakgroep was werkte uiteraard ook in zijn voordeel.’

Henry had het hoogleraarschap meer dan verdiend, maar dat hou ik natuurlijk voor me. Ik zeg alleen maar: ‘Wat jammer.’ Na een korte ongemakkelijke stilte zeg ik: ‘Het is echt een interessant boek, Rafe.’ Ik probeer mijn aanstaande vertrek in te kleden. ‘Iets om trots op te zijn.’

Je pakt de glazen wijn weer op en geeft me er een aan. ‘Een toast, Clarissa. Voordat je gaat.’

‘Op je mooie boek.’ Ik klink met mijn glas wit tegen zijn glas rood en neem een slok. Je bent zo blij dit kleine gebaar. Ik vind

het ontroerend en tegelijkertijd verdrietig. Ik zal dit moment de maanden erna eindeloos de revue laten passeren, hoewel ik het het liefste zou vergeten.

‘In één keer.’ Demonstratief sla je je glas achterover.

Ik volg je voorbeeld, hoewel het naar een bitterzoet medicijn smaakt. Maar ik wil je toch al matte feestje niet verder bederven.

‘Laat me je naar huis brengen, Clarissa. Ik wandel liever met jou mee dan dat ik naar dat saaie etentje ga.’

Een minuut later staan we in de koele herfstlucht. Zelfs met mijn aangeschoten kop aarzel ik voordat ik iets zeg. ‘Denk je wel eens aan Blauwbaards eerste vrouw? Ze wordt nergens specifiek vermeld, maar ze moet een van de dode vrouwen zijn die in de verboden kamer hangen.’

Je glimlacht minzaam, alsof ik een van je studenten ben. Je bent gekleed als een kakkineuze Amerikaanse professor – normaal gesproken heb je iets anders aan. Tweedjasje, lichtbruine corduroy broek, een overhemd met smalle blauw-witte strepen, een donkerblauwe spencer. ‘Leg uit.’ Je spreekt de woorden op gebiedende toon uit, zoals je waarschijnlijk ook tijdens je colleges Engelse literatuur doet.

‘Nou, als er vanaf het begin een verboden kamer was en hij de eerste mevrouw Blauwbaard had verboden om er binnen te gaan, zouden er nog geen vermoorde echtgenotes zijn. De sleutel had niet in een plas bloed kunnen vallen en er een vlek op kunnen achterlaten. Dus wat voor reden had hij bedacht om zijn eerste vrouw te vermoorden? Dat heb ik me altijd afgevraagd.’

‘Misschien bedacht hij de kamer pas na zijn eerste vrouw. Misschien had vrouw één nog iets onvergeeflijkers gedaan dan de kamer betreden. De ergste vorm van ongehoorzaamheid: misschien was ze overspelig, zoals de eerste vrouw in *De vertellingen van duizend-en-een-nacht*, en heeft hij haar daarom vermoord. Daarna moest hij alle anderen op de proef stellen om te zien of ze eerzaam waren. Alleen waren ze dat geen van allen.’ Je zegt dit allemaal op een luchtige, geamuseerde toon.

Toen had ik moeten zien dat je nooit grappen maakt. Dat zit niet in je. Als ik het derde glas wijn niet had aangenomen, had ik alles wat daarna gebeurde kunnen voorkomen.

‘Dat klinkt alsof je vindt dat ze erom vroeg.’

‘Wat een onzin.’ Je praat te snel, te nadrukkelijk, een teken dat je liegt. ‘Natuurlijk denk ik dat niet.’

‘Maar je gebruikte het woord “ongehoorzaamheid”.’ Verbeeld ik het me maar dat ik begin te wankelen? ‘Dat is een verschrikkelijk woord. En het was sowieso geen eerlijke afspraak. Je kan iemand niet verbieden om een kamer te betreden die onderdeel is van je eigen huis.’

‘Mannen hebben geheime plekjes nodig, Clarissa.’

‘Is dat zo?’ We staan voor Bath Abbey. De westkant van het gebouw is verlicht maar het lukt me niet om te focussen op mijn favoriete gevallen engelen, die ondersteboven in de jakobs ladder zijn uitgehouwen. De hoogtevrees die ik voel opkomen moet lijken op die van hen, de wereld op zijn kop.

Je pakt mijn arm vast. ‘Clarissa?’ Glimlachend wapper je met je hand voor mijn ogen. ‘Wakker worden, dromer.’

Dat brengt me weer op het punt dat ik probeer te maken, hoewel ik moeite heb het te formuleren. ‘Er moeten verschrikkelijke dingen in die kamer hebben plaatsgevonden. Het was een plek waar hij zijn fantasieën uitleefde.’

We passeren de Romeinse baden. Ik stel me voor dat de beelden van de keizers, gouverneurs, militaire leiders vanaf hun galerij met een afkeurende blik op me neerkijken, me willen verdrinken in het grote groene zwembad beneden. Ik heb een zwavelsmaak in mijn mond, als van het bronwater uit de kraan van de Grand Pump Room.

‘Je bent beter thuis in *Blauwbaard* dan menig criticus, Clarissa. Jij zou professor moeten worden. Had je je proefschrift maar afgemaakt.’

Ik schud ontkennend mijn hoofd. Zelfs nu ik mijn hoofd weer stilhoud, blijft de wereld draaien. Ik vertel bijna nooit iemand